

Zlava doprava – sprava doľava

Mám sen. Snívam, že raz nebudem editoriál písať večer pred uzávierkou, mimo obvyklej pracovnej doby (a budem miesto toho môcť s frajerkou dopererať seriál – aktuálne *Stranger Things*, odporúčam). A možno tak trochu snívam aj o tom, že raz nebudem musieť písať vôbec.

Niežeby som bol presvedčený o tom, že som akýsi cnostný typ anti-grafomana, pravdou však ostáva, že moja „literárna“ „kariéra“ išla v smere: 800-stranová temná fantasy sága → zhruba päť „regulérnych“ poviedok → niekoľko drabble → zopár haiku → nič (to, že tento vývin môžeme považovať za môj najväčší prínos do slovenskej literatúry, síce znie ako klišé, ale viete, že klišé nevznikajú len tak).

Hoci som sa beletristicky dopracoval k zenovej nule znakov (toľko práce!), miesto toho začala (ne)úmerne stúpať produkcia mojich literárne reflektujúcich textov. Vyskytnú sa medzi týmito textami – ostatne tak, ako aj v tvorbe ozajstného spisovateľa či spisovateľky – lepšie, ktoré sa dajú čítať aj s odstupom času, ale i horšie, také tie „plátavé“. Nechuf písať text, ktorým niečo vyložene len a len potrebujem zaplátať, sa dá prirovnať k situácii, keď si na intráku urobíš varenú klobásu v rýchlovarnej kanvici a potom si v tej vode ešte vylúhuješ čaj a zješ to len preto, že si si to „navaril“.

Poznámka pre všetkých: Prosím, majte strpenie, keď vám neodpisujem na mail. Je to vtedy, keď mám pocit, že už píšem priveľa, respektíve keď sa mi zdá, že viac píšem ako myslím – a ja potrebujem myslieť. Pomaly. Akože naozaj pomaly. A veľa.

Poznámka pre mňa: Nenos si robotu domov, haha...

Výhodou nepísania beletrie v našom priestore je nesúťaženie v literárnych zápoleniach (nevýhodou je potenciálna možnosť byť prizvaný do poroty literárnej súťaže – človek si potom povie, že radšej jeden text napísať, ako ich sto čítať) a dlhodobé nedosahovanie nevýsledkov – hoci je pravda, že Poviedke Kaliho Bagalu vďačím za veľa. A to som získal len jednu prémii! A to s tou najhoršou poviedkou, ktorú som tam kedy poslal (podľa mňa)! Inak, to by som asi ani nemal ašpirovať na rolu kritika, či? Každopádne, v tomto čísle venujeme pozornosť práve literárnym súťažiam – jednak ich považujeme za dôležitú súčasť domáceho literárneho diania, jednak mám pocit, že aj napriek istým predsudkom obsahujú zaujímavé texty, ktoré sa oplatí čítať.

Matúš Mikšík

P. S.: Názov editoriálu odkazuje na januárové číslo KR a na fakt, že sme trochu popresúvali obsah tejto strany, no a nemal som nič lepšie poruke (niekedy vymyslieť a napísať aj iba niekoľko slov dosť bolí) a vôbec, hm, stíham ešte jeden diel toho seriálu? Asi áno... rozhodne áno!

Obsah

AKTUALITY

02 Príbehy žien naprieč tisícročím (správa, Jana Matejovičová) / Sladko-trpké ochutnávky našej doby (správa, Matúš Mikšík) // **04** Z Medziriadkov sa stal väčší literárny projekt (tlačová správa) // **05** Vízia centra literatúry pre deti a mládež (tlačová správa)

KOMENTÁRE

06 Pozoruhodné divadlo dejín alebo Most cez minulosť (esej: *Romanovci (1613 - 1918)*, Elena Ťapajová) // **07** Presahuje regionálny význam (esej: *Historiky spod Nitrianskeho hradu*, Marta Žilková) // **08** Viliam Turčány sa dožíva 90 rokov (laudácia na Viliama Turčányho, Peter Tollarovič) // **09** Vďaka za všetko, čo ste nás naučili (laudácia na Viliama Turčányho, Anna Valcerová) // **13** Nešokoval, nenadchol, ale nesklamal (esej: *Pôvod*, Dado Nagy)

ROZHOVOR

10 Umelecký preklad je nezmysel, ale krásny nezmysel (rozhovor s Otakarom Kořínkom, Iris Kopcsayová) // **18** Matematika je živý organizmus, stále sa vyvíja (rozhovor s Jánom Čižmárom, Mária Kopcsay)

TÉMA - LITERÁRNE KOLBIŠTIA

14 Záhady a „podivní“ (recenzia: *Poviedka 2017*, Tamara Janecová) // **15** Básne pre všetkých (recenzia: *Básne SK/CZ 2017*, Matúš Mikšík) // **16** Aké čítanie? Veľmi dobré! (recenzia: *Fantázia 2017*, Juraj Búry) // **17** Hľadanie súčasného dieťaťa (recenzia: *Keď budem mať pubertu*, Lubica Kepštová)

RECENZIE

20 Nepriliehajúca skladačka (recenzia: *Flešbek*, Ivana Taranenková) // **21** (Ne)uveriteľný príbeh (recenzia: *Najtajnejší agent*, Lubica Psotová) // **22** Literárne mäso (recenzia: *Mäso*, Tamara Janecová) / Krehkosť bytia (recenzia: *Muž na peróne*, Gabriela Rakúsová) // **23** Buďme sami sebou (recenzia: *Pupo a Fazuľka*, Natália Dukátová) // **24** Zaujímavý impulz súčasnej drámy (recenzia: *Hry*, Hana Tichá) // **25** Epitaf literatúry (recenzia: *Manaraga*, Lucia Mattová) // **26** Boh je láska, záblesk a smrť (recenzia: *Čínsky maharadža*, Veronika Jánošíková) / História menšín nemeckého národa (recenzia: *Roztratení Nemci*, Nina Bruckerová) // **27** Atraktivnosť, ktorá odrádza (recenzia: *Dnešok nie je naposledy*, Simona Rezníčková) // **28** Zmeň svoj osud, ak môžeš (recenzia: *Hillbilly Elegy*, Daniel Hevier ml.)

KLASIKA

29 Spoločný osud a sila jednotlivca (recenzia: *Mor*, Silvia Ruppeldtová)

INTERPRETÁCIA

30 Červený dáždňik socialistického realizmu (interpretácia: *Je jeden svet, a predsa sú dva svety / Socialistický realizmus v slovenskej poézii*, Ján Gavura)

PRÍBEH

32 Máme radi vnútorne slobodných ľudí (reportáž: *Artforum / Nové Zámky*, Beáta Beláková)

Z NOVÝCH KNÍH

34 - 36 anotácie

knižná revue

▶ www.litcentrum.sk

CENA
0,90 €

Strany 14 – 17

www.litcentrum.sk